**KARADENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ**
**GENEL SEKRETERLİĞİ**

**Sayı :** 35649853-TİM.KİB.GSK.TEŞVİK.2026/1983-3619 Giresun, 09/11/2026

**Konu :** Buğday İthalatında Bitki Karantinası Yönetmeliği Kapsamında Uygulanan Analizler

**E-POSTA**

**KARADENİZ HUBUBAT BAKLİYAT, YAĞLI TOHUMLAR VE MAMULLERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ ÜYELERİNE SİRKÜLER**

**2026 / 537**

Sayın üyemiz,

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığının (TOB) bir yazısına atfen, T.C. Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğünden alınan 06/11/2026 tarih 128311997 sayılı yazıda;

Hububat sektörü tarafından buğday ithalatında Bitki Karantinası Yönetmeliği kapsamında uygulanan analizlere ilişkin dile getirilen hususlara atıfla; ülkemize ithal edilmek istenen bitki ve bitkisel ürünlerin resmî kontrollerinin, 5996 sayılı "Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu" ile bu kanuna dayanılarak hazırlanan ve 06/05/2026 tarihli, 33245 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Bitki Karantinası Yönetmeliği" hükümleri doğrultusunda yürütüldüğü, **Tilletia indica ve Tilletia barclayana** zararlı organizmalarının ülkemizde varlığının bilinmediği, bu nedenle, sevkiyatlarda laboratuvar analizleri sonucunda söz konusu zararlı organizmalarla bulaşıklık tespit edilmesi halinde sevkiyatların ülkemize girişine izin verilmediği belirtilmektedir.

Aynı yazıda devamla, **Tilletia controversa'nın** ülkemizde sınırlı alanlarda bulunduğu, bu zararlı organizma için yapılan Zararlı Risk Analiz Raporuna göre; Tilletia controversa ile bulaşık ürünlerin ülkeye girmesi durumunda, buğdayın işlenmesi sonucunda ortaya çıkan kepek vb. yan ürünlerin yemlik veya gıda olarak tüketilmesi durumunda da etmenin yayılma riskinin yüksek olduğu, bu nedenle, bitki sağlığı ve karantinanın temel yaklaşımıyla; ülkemizde varlığı bilinmeyen veya sınırlı bulunan zararlı organizmaların ithalat yoluyla ülkemize girişinin, bulaşmasının ve tarımsal alanlara yayılmasının engellenmesi ve böylece zararlı organizmanın ülkemize girdikten sonra mücadele edilmesinden ziyade ülkeye girişinin önlenmesi amaçlandığından, Tilletia controversa ile bulaşık ürünlerin ülkemize girişine izin verilmediği ifade edilmektedir.

Yazıda son olarak, TOB tarafından yürütülen "Hububatta Sürme Hastalığı (Tilletia spp.) Etmenlerinin ve Yaygınlıklarının Belirlenmesi" isimli projenin nihai sonuçlarına ilişkin yeni bulguların da dikkate alındığı belirtilerek, konuya ilişkin olarak;

**Karadeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği**
Atatürk Bulvarı No:19/E PK.51 28200 GİRESUN
Telefon: 0.454.2162426 (PBX)
Faks: 0.454.2164842-2168890
e-posta: kib@kib.org.tr Kep: kib@hs01.kep.tr
Web : www.kib.org.tr

Ayrıntılı bilgi için: Can ATİK - Uzman Yardımcısı

Sertaç S. TORAMANOĞLU tarafından 5070 sayılı kanun gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

5070 sayılı kanun gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. ID:571A09938E3A4E571A09. Bu kod ile http://evrak.kib.org.tr/ adresinden doğrulayabilirsiniz.

**KARADENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ**
**GENEL SEKRETERLİĞİ**

**Sayı :** 35649853-TİM.KİB.GSK.TEŞVİK.2026/1983-3619 Giresun, 09/11/2026

**Konu :** Buğday İthalatında Bitki Karantinası Yönetmeliği Kapsamında Uygulanan Analizler

*"1. Ülkemize tüketim (ekmeklik, makarnalık, bisküvilik vb.) amacıyla ithal edilmek istenen buğdayın, bitki sağlığı kontrollerinde* ***Tilletia barclayana, Tilletia indica ve Tilletia controversa*** *zararlı organizmaları yönünden analizinin yapılmasına devam edilecek olup, laboratuvar analizleri sonucunda* ***bulaşıklık tespit edilmesi halinde sevkiyatın ülkemize girişine izin verilmeyecektir.***

*2. Ülkemize tohumluk olarak ithal edilmek istenen buğdayın, bitki sağlığı kontrollerinde* ***Tilletia barclayana, Tilletia indica, Tilletia controversa, Tilletia caries ve Tilletia laevis*** *zararlı organizmaları yönünden analizinin yapılmasına devam edilecek olup laboratuvar analizleri sonucunda* ***bulaşıklık tespit edilmesi halinde sevkiyatın ülkemize girişine izin verilmeyecektir."***

değerlendirmelerinin iletildiği bildirilmekte olup söz konusu projeye ilişkin teknik görüş ilişik bulunmaktadır.

Bilgilerinize sunarız.

*e-imzalıdır*
**Sertaç Ş. TORAMANOĞLU**
**Genel Sekreter**

**Ek:** Teknik Görüş (1 Sayfa)

**Karadeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği**
Atatürk Bulvarı No:19/E PK.51 28200 GİRESUN
Telefon: 0.454.2162426 (PBX)
Faks: 0.454.2164842-2168890
e-posta: kib@kib.org.tr Kep: kib@hs01.kep.tr
Web : www.kib.org.tr

Ayrıntılı bilgi için: Can ATİK - Uzman Yardımcısı

5070 sayılı kanun gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. ID:571A09938E3A4E571A09. Bu kod ile http://evrak.kib.org.tr/ adresinden doğrulayabilirsiniz.

## TEKNİK GÖRÜŞ

Enstitümüz tarafından yürütülen **TAGEM/BSAD/G/23/A2/P1/6293** proje nolu "**Hububatta Sürme Hastalığı (*Tilletia* spp) Etmenlerinin ve Yaygınlıklarının Belirlenmesi**" adlı proje 2023-2025 yılları arasında yürütülmüş ve sonuçlandırılmıştır.

Ülkemiz genelinde 2023, 2024 ve 2025 yıllarında özellikle 1000 m ve üzeri rakım aralığında yer alan lokasyonlara surveyler gerçekleştirilerek sürme hastalığının potansiyel yayılım alanları ve sürme hastalığının türler bazında haritası çıkartılmıştır.

Proje kapsamında Ülkemizi temsil edecek şekilde, özellikle 1000 m ve yüksek rakımlarda yer alan iller ile birlikte buğday üretimi yapılan diğer illerin İl Tarım ve Orman Müdürlüklerinden ve TMO Genel Müdürlüğüne bağlı hububat alımı yapan başmüdürlüklerden buğday numuneleri istenilmiştir. Bakanlığımız 59 İl Tarım ve Orman Müdürlüğünden ve TMO'dan buğday numuneleri Enstitümüze gönderilmiştir. Enstitümüze gelen buğday numuneleri Hububat hastalıkları laboratuvarımızda EPPO PM 7/29 ile Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünün Zirai Karantinaya Tabi Zararlı Organizmalar Teşhis Protokolünde yer alan metotlara göre analizleri ve tür teşhisleri yapılmıştır.

Sonuç olarak Proje Değerlendirme Toplantısında sunulan proje sonuç raporunda da görüldüğü üzere 2023-2025 yıllarında yürütülen çalışma sonucunda, Ülkemiz buğday ekiliş alanlarının büyük bir çoğunluğunu oluşturan 59 ilin adi sürme etmenleri (*T. caries* ve *T. foetida*) ile bulaşık olduğu görülmektedir. Bu nedenle Ülkemizde söz konusu etmenlerin yaygın olarak bulunması, ithal edilecek materyalin üretim amaçlı olmayıp sadece yemeklik (ekmeklik, makarnalık, bisküvilik vb.) olarak tüketim amaçlı kullanılacak olması nedeniyle Ülkemiz Bitki Karantinası Yönetmeliği EK-2 zararlı organizmalar listesinde yer almalarının uygun olmayacağı değerlendirilmektedir. Ancak, tohumluk olarak ithal edilecek buğday numunelerinde ise adi sürme (*T. caries* ve *T. foetida*) etmenleri yönüyle mevcut Bitki Karantinası Yönetmeliği şartlarının devam etmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

5070 sayılı kanun gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. ID:571A09938E3A4E571A09. Bu kod ile http://evrak.kib.org.tr/ adresinden doğrulayabilirsiniz.